

10. Beleidsregel steigers en andere overhangende bouwwerken

Kader
<p>Keur Op grond van artikel 3.3, eerste lid, aanhef en sub c is het verboden zonder vergunning van het bestuur gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam en beschermingszone door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken te plaatsen, te behouden of te verwijderen.</p> <p>Begripsbepaling Een steiger of anderszins overhangende bouwwerken worden beschouwd als een werk. Met werken wordt bedoeld alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren. Onder een steiger wordt een constructie verstaan welke gedeeltelijk over een oppervlaktewaterlichaam is geplaatst en is verankerd in het aanliggende perceel. Een steiger wordt (meestal) voor recreatieve doeleinden gebruikt, bijvoorbeeld om vis- of vaarwater goed te kunnen bereiken. Een vlonder wordt door het waterschap gezien als een constructie die geheel op of boven land wordt aangebracht en zich niet over het water bevindt. Om een steiger of andere constructie in een vaarweg als afmeervervoorziening te gebruiken is een afmeervergunning noodzakelijk. Waar in het volgende wordt gesproken over steiger wordt daaronder ook een ander overhangend bouwwerk begrepen, tenzij uit de tekst blijkt dat het specifiek om een steiger gaat.</p> <p>Toepassingsgebied Het toepassingsgebied is de kernzone en beschermingszones van oppervlaktewaterlichamen. De situering van oppervlaktewaterlichamen met bijbehorende beschermingszones is in de legger vastgelegd.</p>
Doel van het beleid
Het doel van het beleid is het voorkomen van stremming/stuwing in de aangewezen oppervlaktewaterlichamen en de aantasting van de functie van het oppervlaktewaterlichaam als onderdeel van het totale watersysteem. Belangrijk aspect daarbij is het waarborgen van de mogelijkheden voor gewoon- en buitengewoon onderhoud.
Motivering van het beleid
<p>Het aanleggen van een steiger kan noodzakelijk zijn om te kunnen laden en lossen vanaf het water naar het land en vice versa, om zitplaatsen voor de sportvisserij te maken, om als startpunt voor zwemmen te fungeren en om een in- en uitstap mogelijkheid voor pleziervaart te maken.</p> <p>Doorstroming Achter steigerpalen in het natte profiel blijft maaisel en drijfvuil hangen. Dit kan een directe belemmering voor de waterdoorstroming vormen. Om die reden zijn palen in het natte profiel niet toegestaan. Het hydraulisch profiel van het oppervlaktewaterlichaam dient te worden gehandhaafd. Ook tijdens de bouw van de steiger mag de doorstroming niet worden belemmerd. Het tijdelijk afdammen van (een deel van) het oppervlaktewaterlichaam is dan ook niet toegestaan.</p> <p>Op het verbod voor het plaatsen van palen in het natte profiel kan een uitzondering gemaakt worden als voldaan wordt aan twee eisen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De watergang heeft voldoende breedte, waardoor het belemmerend effect op de doorstroming relatief klein is;

- De aan te leggen steiger heeft een gemeenschappelijk doel. Om in deze gevallen te voorkomen dat zich drijfvuil onder de steiger verzamelt kunnen maatregelen, bijvoorbeeld drijfvuilbalken, worden voorgeschreven om dit te voorkomen.

Onderhoud

Steigers kunnen een nadelige invloed hebben op het tot dan toe vastgestelde en gehanteerde onderhoudsbeleid. Gewoon onderhoud kan op meerdere manieren worden uitgevoerd. Uitgangspunt is dat het onderhoud machinaal wordt uitgevoerd. Dit kan worden gedaan met varend materieel (maaiboot) of door rijdend materieel. In beide gevallen vormen steunpalen in het natte profiel obstakels voor het maaien van waterplanten. In het geval van varend onderhoud dient het water voldoende ruimte te bieden om de boot op een voor de onderhoudsmedewerker redelijke manier door het water te sturen. Het leggen van een steiger kan dit op een nadelige manier beïnvloeden. Indien er in de huidige situatie een keerpunt voor de onderhoudsboot is gelegen dient deze te allen tijde behouden te blijven.

Voor het rijdend maaien van het natte talud aan de zijde waarop het maaivoertuig rijdt vormt de hele steiger een obstakel. Als aan de overzijde van de watergang kan worden gereden en van daar af kan worden gemaaid, dan vormen alleen de palen een obstakel, mits het vlak van de steiger hoog genoeg boven het water is geplaatst. De minimale hoogte van de steiger t.o.v. het waterpeil wordt ook bepaald door de bereikbaarheid van het natte talud. Om met een maaibalk vanaf een boot of vanaf de kant bij de oever te kunnen komen, moet het talud onder en boven de waterlijn bereikbaar en zichtbaar zijn. Uitgangspunt is dat een hoogte van 0,30 meter tussen hoogpeil en onderkant steiger voldoende is. Een groter hoogteverschil leidt automatisch tot allerlei (drijvende) voorconstructies en zwemtrapjes om toch soepel in een aangemeerd bootje te kunnen komen. Dit is ongewenst.

De bereikbaarheid voor het maaien bepaalt ook de overstek van de steiger (hoe ver deze het water in steekt). Het bereik van de maaibalk aan een maaiboot is 1,2 tot 1,4 m. Bij een talud tussen 1:1 en 1:2 kan, bij een diepgang van circa 50 cm ter plaatse van de zijkant van de maaiboot, redelijk tot de waterlijn worden gemaaid. De steiger mag in dat geval maximaal 1 m overstek hebben, gemeten vanaf de waterlijn.

Bij een grotere overstek schampt de maaiboot de steiger of kan een deel langs de waterlijn niet gemaaid worden. Om enige marge te creëren gaat het waterschap uit van de waterlijn bij hoog peil als referentie.

De toegestane overstek wordt bij varend onderhoud tevens bepaald door de benodigde vaarwegbreedte voor de maaiboot. Een maaiboot is maximaal 1,8 meter breed, circa 4,5 meter lang en heeft een manoeuvreerbreedte nodig van circa 3 meter. Aangenomen dat men aan een steiger veelal vaartuigjes afmeert van circa 1 meter breedte (kano 0,5 meter, sloep 1,5 meter) is voor varend onderhoud minimaal 5 meter breedte nodig op de waterlijn. Alles wat de watergang breder is dan 5 meter kan gelijkmatig verdeeld over beide oevers worden vergund aan steigeroverstek, tot een maximum van 1 meter.

Dus bij varend maaien (onderhoud door waterschap of eventueel gemeente, bijvoorbeeld in Leidsche Rijn):

- Bij een watergang breder dan 7 meter aan beide zijden steigers met een maximaal overstek van 1 meter.
- Bij een watergang met een breedte van 5 tot 7 meter: alles wat de watergang breder is dan 5 meter kan gelijkmatig verdeeld over beide oevers worden vergund. Dus bij een watergang met een breedte van 6 meter kan aan beide zijden een steiger worden vergund met een overstek van 0,50 meter.
- Bij een watergang met een breedte kleiner dan 5 meter aan beide zijden geen overstek.

Bij rijdend maaien is het bereik van de maaibalk-arm bepalend en de breedte van de watergang als vanaf de overzijde wordt gemaaid. In theorie is een groter bereik mogelijk dan bij een maaiboot, waardoor bij smalle watergangen een bredere steiger zou kunnen worden vergund. In de praktijk is de vorm van de giek tot de maaibalk en tevens het zicht vanuit een tractorcabine naar onder een steiger zodanig, dat ook in dit geval een overstek van 1 m het maximaal vergunbare is.

De aanvrager kan ook zelf onderhoudsplichtig zijn. Het waterschap beoordeelt een vergunningaanvraag dan niet op grond van het (bereikbaar blijven van de watergang voor) onderhoud. Of het onderhoud in deze gevallen goed wordt verricht wordt via de schouw gecontroleerd. In deze gevallen mag een steiger worden gebouwd met een overstek tot 1/6 van de watergangbreedte. Door een norm van 1/6 te stellen (per oever), blijft altijd 2/3 van de breedte op de waterlijn vrij. Dit beperkt de schaduwwerking van een steiger, die een negatieve invloed op waterorganismen heeft.

Bij steigers die een hoogte boven het waterpeil hebben van 1 meter of hoger wordt varend onderhoud niet belemmerd (mits de waterdiepte minimaal 0,70 meter bedraagt) en kan een grotere overstek dan 1 meter (met een maximum van 1/6 van de breedte van de watergang) worden vergund. Deze gevallen moeten apart beoordeeld worden.

Buitengewoon onderhoud

Steigers mogen het buitengewoon onderhoud, waarbij het water bijvoorbeeld gebaggerd dient te worden of beschoeiing dient te worden vervangen, niet belemmeren. Steigers moeten (door de eigenaar) verwijderd kunnen worden in geval van buitengewoon onderhoud aan oever of water. Hierbij zal de houder van de vergunning circa 2 maanden voor het buitengewoon onderhoud op de hoogte worden gesteld waarna de houder van de vergunning de steiger op de vastgestelde datum verwijderd moet hebben. Na een aan te geven datum kan de steiger weer op dezelfde locatie conform de verleende vergunning worden teruggeplaatst.

Steigers die op de aangegeven datum niet zijn verwijderd worden door of namens het waterschap op kosten van de eigenaar verwijderd.

Steigers aan waterkeringen

In verband met de veiligheid zal bij primaire keringen zoals de Lekdijk geen ontheffing van de Keur worden verleend voor het plaatsen van een steiger.

Aan regionale keringen, overige keringen en boezemkades zijn steigers toegestaan onder de volgende randvoorwaarden:

- Geen palen aanbrengen in het droge talud.
- De grasmat of andere oeververdediging niet aantasten, dus niet ontgraven.
- Het normaal onderhoud (maaïen) en het groot onderhoud van de kering (ophogen) niet belemmeren. Hiertoe een steigerconstructie wegneembaar of opklapbaar uitvoeren.
- Indien de kering voldoende overhoogte heeft en er geen mogelijkheden zijn om de palen in de watergang te plaatsen, kunnen onder bepaalde voorwaarden palen in de waterkering worden toegestaan.

Steigers en vaarwegen

Indien het betreffende oppervlaktewater als vaarweg wordt beschouwd en het waterschap is nautisch bevoegd gezag, dan dient de verkeersveiligheid niet door de steiger in het geding te kunnen komen en dient het doorgaand vaarverkeer niet gehinderd te worden door de aanwezigheid van de steiger. Ook mag de steiger niet leiden tot ongeoorloofd afmeren van vaartuigen of een vaartuig. Voor het afmeren is een aparte afmeervergunning noodzakelijk, tenzij het een officiële openbare afmeervoorziening betreft. Voor het borgen van de bevaarbaarheid en verkeersveiligheid kan het waterschap aanvullende voorwaarden voorschrijven.

Indien het betreffende oppervlaktewater als vaarweg wordt beschouwd en het waterschap is niet het nautisch bevoegd gezag, dan dient toestemming voor aanleg en instandhouden van de steiger tevens te voldoen aan de nautische voorwaarden die het bevoegd nautisch gezag hier aan stelt.

Overige aspecten

- Een steiger kan belemmerend werken op plantengroei door het wegnemen van licht. Een oeverversteving is dan wellicht nodig.
- Er worden geen eisen gesteld aan de lengte van de steiger (evenwijdig aan de oever).

Verwijzing naar een aanwezige algemene regel die ook van toepassing is op dit thema

Algemene regel 12: Het aanbrengen en hebben van steigers in tertiaire wateren in stedelijk gebied.

Toetsingscriteria

Vergunningsaanvragen worden getoetst aan de volgende specifieke toetsingscriteria:

1. Zie stroomschema in de bijlage.
2. Het oppervlaktewaterlichaam waarin de steiger wordt geplaatst mag, indien het maaionderhoud varend plaatsvindt, een overstek hebben van:
  - Bij een watergang breder dan 7 meter aan beide zijden steigers met een maximale overstek van 1 meter.
  - Bij een watergang met een breedte van 5 tot 7 meter: alles wat de watergang breder is dan 5 meter kan gelijkelijk verdeeld over beide oevers worden vergund. Dus bij een watergang met een breedte van 6 meter kan aan beide zijden een steiger worden vergund met een overstek van 0,50 meter.
  - Bij een watergang met een breedte kleiner dan 5 meter aan beide zijden geen overstek.
3. Het oppervlaktewaterlichaam waarin de steiger wordt geplaatst mag, indien het maaionderhoud niet varend plaatsvindt, een overstek hebben van ten hoogste 1/6 van de breedte van het oppervlaktewaterlichaam met een maximum van 1 meter.
4. Bij steigers die een hoogte boven het waterpeil hebben van 1 meter of hoger wordt varend onderhoud niet belemmerd (mits de waterdiepte minimaal 0,70 meter bedraagt) en kan een grotere overstek dan 1 meter (met een maximum van 1/6 van de breedte van de watergang) worden vergund. Deze gevallen moeten apart beoordeeld worden.
5. De minimale afstand van de onderzijde van de steiger ten opzichte van hoogwaterpeil bedraagt minimaal 30 centimeter.
6. De lengte van de steiger is onbegrensd.
7. Geen steunpalen in het natte profiel toepassen. Dus boven het water een vrij zwevend overstek.
8. Het talud onder de steiger dient stabiel te blijven.
9. In principe geen drijvende delen als loopplanken, etc. toepassen.
10. Steigers op de in het onderhoudsplan aangegeven locaties voor het keren van de maaiboot worden alleen toegestaan indien er een draaicirkel van ten minste 10 meter gehandhaafd blijft.
11. De steiger of overhangend bouwwerk mag niet rusten op beschoeiingen, schanskorven en andere oeververdedigingswerken, indien deze oeververdedigingswerken van het waterschap zijn.
12. De aanleg van een steiger of overhangend bouwwerk aan de overzijde moet mogelijk blijven met inachtneming van de het vaarwegprofiel en nautisch veiligheid.
13. De hoogte van de onderzijde van de steiger moet minimaal 0,30 meter boven hoog peil liggen.
14. Steigers mogen het buitengewoon onderhoud, waarbij het water bijvoorbeeld gebaggerd dient te worden of beschoeiing dient te worden vervangen, niet belemmeren. Steigers moeten (door de eigenaar) verwijderd kunnen worden in geval van buitengewoon onderhoud aan oever of water.
15. Voor vaarwegen gelden afwijkende/aanvullende criteria.

BELEIDSREGELS HDSR

